# ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 21. decembra 2011 *

Vo veci C-465/10,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Conseil d'État (Francúzsko) z 5. júla 2010 a doručený Súdnemu dvoru 27. septembra 2010, ktorý súvisí s konaním:

**Ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et de l'Immigration**

proti

**Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre,**

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory J.-C. Bonichot, sudcovia K. Schiemann, L. Bay Larsen, C. Toader (spravodajkyňa) a E. Jarašiūnas,

* Jazyk konania: francúzština.

generálna advokátka: E. Sharpston,
tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues a B. Cabouat, splnomocnení zástupcovia,

— poľská vláda, v zastúpení: M. Szpunar, splnomocnený zástupca,

— Európska komisia, v zastúpení: A. Steiblytė a J.-P. Keppenne, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 15. septembra 2011,

vyhlásil tento

## Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka najmä výkladu nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, s. 1; Mim. vyd. 01/001, s. 340), ako aj nariadenia Rady (EHS) č. 4253/88 z 19. decembra 1988, ktorým sa vykonáva nariadenie (EHS) č. 2052/88 v súvislosti s koordináciou činností rozličných štrukturálnych fondov navzájom a s operáciami Európskej investičnej banky a inými existujúcimi finančnými nástrojmi [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 374, s. 1), zmeneného a doplneného nariadením Rady (EHS) č. 2082/93 z 20. júla 1993 (Ú. v. ES L 193, s. 20, ďalej len „nariadenie č. 4253/88“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et de l'Immigration (minister vnútra, zámorských teritórií, územnosprávnych celkov a prisťahovalectva) a Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre (obchodná a priemyselná komora departementu Indre ďalej len „CCI de l'Indre“) vo veci najmä vrátenia dotácie zo strany CCI de l'Indre, ktorá jej bola poskytnutá z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj (EFRR) (ďalej len „dotácia EFRR“).

## Právny rámec

*Právna úprava týkajúca sa štrukturálnych fondov*

3 Článok 7 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 2052/88 z 24. júna 1988 o úlohách štrukturálnych fondov a ich účinnosti, o vzájomnej koordinácii ich aktivít a koordinácii s operáciami Európskej investičnej banky a ďalších existujúcich finančných nástrojov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 185, s. 9), zmeneného a doplneného nariadením Rady (EHS) č. 2081/93 z 20. júla 1993 (Ú. v. ES L 193, s. 5, ďalej len „nariadenie č. 2052/88") stanovuje:

„Zlučiteľnosť a kontroly

1. Činnosti financované štrukturálnymi fondmi, [Európskou investičnou bankou (EIB)] alebo iným existujúcim finančným nástrojom musia byť v súlade s ustanoveniami zmlúv a na základe nich prijatých aktov, ako aj s politikami Spoločenstva vrátane politiky v oblasti… verejného obstarávania…" [*neoficiálny preklad*]

4 Článok 23 nariadenia č. 4253/88 stanovuje:

„Finančná kontrola

1. Na zabezpečenie úspechu činností vykonávaných verejnými alebo súkromnými subjektmi členské štáty pri uskutočňovaní týchto činností prijmú opatrenia nevyhnutné na:

— pravidelnú kontrolu správneho vykonávania činností financovaných Spoločenstvom,

— predchádzanie a zisťovanie nezrovnalostí,

— vymáhanie súm stratených v nadväznosti na zneužitie alebo nedbanlivosť. S výnimkou prípadu, keď členský štát a/alebo sprostredkovateľ a/alebo investor predložia dôkaz, že nie sú zodpovední za zneužitie alebo nedbanlivosť, je za vrátenie neoprávnene vyplatených súm subsidiárne zodpovedný členský štát. …

Členské štáty informujú Komisiu o opatreniach prijatých na tento účel a najmä poskytujú Komisii opis systémov kontroly a riadenia ustanovených s cieľom zaistiť efektívne vykonanie príslušných činností. Pravidelne Komisiu informujú o priebehu správnych a súdnych konaní.

…“ [*neoficiálny preklad*]

5 Článok 8 rozhodnutia Komisie 94/1060/ES zo 16. decembra 1994 o schválení jednotného programového dokumentu o štrukturálnych zásahoch Spoločenstva v centrálnej oblasti, na ktorú sa vzťahuje cieľ č. 2 vo Francúzsku [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 384, s. 83), stanovuje:

„Jednotný programový dokument sa musí vykonať v súlade s ustanoveniami práva Spoločenstva, a najmä ustanoveniami… smerníc Spoločenstva o koordinácii postupov verejného obstarávania." [*neoficiálny preklad*]

*Smernica 92/50/EHS*

6 Článok 1 písm. a) bod i) smernice Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb (Ú. v. ES L 209, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 322), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 93/36/EHS zo 14. júna 1993 (Ú. v. ES L 199, s. 1; Mim. vyd. 06/002, s. 110, ďalej len „smernica 92/50") definuje „verejné zmluvy na poskytnutie služieb" v zásade ako odplatné zmluvy uzavreté písomne medzi poskytovateľom služieb a obstarávateľom, zatiaľ čo v článku 1 písm. b) prvom odseku tejto smernice sa uvádza, že „obstarávateľom" sú v zásade štátne, regionálne alebo miestne orgány, verejnoprávne inštitúcie, združenia tvorené jedným alebo viacerými takýmito orgánmi alebo verejnoprávnymi inštitúciami.

7 Článok 7 smernice 92/50 stanovuje, že táto smernica sa vzťahuje na verejné zmluvy na poskytnutie služieb, ktorých predpokladaná cena bez dane z pridanej hodnoty nie je nižšia ako 200 000 eur.

*Nariadenie č. 2988/95*

8 Podľa tretieho a piateho odôvodnenia nariadenia č. 2988/95 „sa… treba brániť vo všetkých oblastiach činom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Spoločenstiev“ a v tejto súvislosti „protiprávne konanie a správne opatrenia a sankcie, ktoré sa naň vzťahujú, sú ustanovené v odvetvových predpisoch v súlade s týmto nariadením“.

9 Článok 1 nariadenia č. 2988/95 stanovuje:

„1. Na účely ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev sa týmto prijíma všeobecná úprava týkajúca sa jednotných kontrol a správnych opatrení a sankcií, ktoré sa týkajú protiprávneho konania s ohľadom na právo spoločenstva.

2. ‚Nezrovnalosť‘ je akékoľvek porušenie ustanovenia práva spoločenstva vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je, alebo by bolo, poškodenie všeobecného rozpočtu spoločenstiev alebo rozpočtov nimi spravovaných, buď zmenšením, alebo stratou výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vyberaných priamo v mene spoločenstiev alebo neoprávnenou výdajovou položkou.“

10 Článok 3 nariadenia č. 2988/95 stanovuje:

„1. Premlčacia doba konania je štyri roky od času spáchania nezrovnalosti uvedenej v článku 1 ods. 1. Odvetvové predpisy však môžu ustanoviť kratšie obdobie, ktoré však nesmie byť kratšie ako tri roky.

V prípade pokračujúcej alebo opakujúcej sa nezrovnalosti, premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa nezrovnalosť skončila. V prípade mnohoročných programov plynie premlčacia doba až do úplného skončenia programu.

Premlčacia doba sa prerušuje pri akomkoľvek akte príslušného orgánu, o ktorom je daná osoba upovedomená a týka sa vyšetrovania alebo právneho konania v súvislosti s nezrovnalosťou. Premlčacia doba začína plynúť znova po každom akte prerušenia.

…

3. Členské štáty si zachovávajú možnosť uplatňovať dlhšie doby a lehoty ako tie, ktoré sú ustanovené v odsek[u] 1…"

11 Článok 4 ods. 1 a 4 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. Je všeobecným pravidlom, že pri akejkoľvek nezrovnalosti sa neprávom získaná výhoda odníme:

— povinnosťou zaplatiť alebo vrátiť dlžné alebo neprávom získané sumy,

…

4. Opatrenia ustanovené v tomto článku sa nepovažujú za tresty."

**Skutkový stav vo veci samej a prejudiciálne otázky**

12 CCI de l'Indre požiadala 5. decembra 1995 prefekta departementu Indre o dotáciu EFRR na uskutočnenie operácie s názvom „Objectif Entreprises" (Zameranie na podniky), ktorej cieľom bolo nájsť francúzskych a zahraničných investorov, ktorí sa budú chcieť usadiť v departemente Indre.

13 Táto žiadosť viedla 20. decembra 1996 k podpísaniu dohody medzi prefektom departementu Indre a CCI de l'Indre o poskytnutí dotácie EFRR v celkovej výške 400 000 FRF (60 979,60 eura). Dohoda obsahovala najmä odkazy na nariadenia č. 2081/93 a 2082/93. Táto pomoc bola vyplatená v dvoch splátkach, pričom prvá splátka vo výške 100 000 FRF bola vyplatená 17. decembra 1997 a druhá splátka vo výške 300 000 FRF 8. decembra 1998.

14 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu tiež vyplýva, že CCI de l'Indre prijala na túto istú operáciu dve vnútroštátne dotácie. Aj iné územnosprávne celky poskytli na uvedenú operáciu ďalšie finančné prostriedky.

15 Výkon operácie „Objectif Entreprises" viedol ku kontrole, ktorá bola vykonaná v súlade s poverovacou listinou prefekta centrálnej oblasti z 9. mája 2000. Táto kontrola, ktorá bola uskutočnená v priestoroch CCI 14. júna 2000, skončila prijatím správy zo 14. marca 2001, ktorá bola CCI de l'Indre oznámená 18. júla 2001. V závere tejto správy s názvom „Audit sur l'utilisation des fonds structurels européens" (Kontrola využitia prostriedkov z európskych štrukturálnych fondov) sa najmä uvádzalo, že CCI de l'Indre pri uzavretí verejnej zmluvy o uskutočnení tejto operácie so spoločnosťou DDB-Needham nerešpektovala právnu úpravu o verejnom obstarávaní.

16 V tejto súvislosti sa v predmetnej správe uvádzalo, že CCI de l'Indre zorganizovala verejné obstarávanie, ktoré bolo uverejnené v *bulletin officiel des annonces des marchés publics* (B.O.A.M.P.) zo 4. novembra 1995. Z tejto správy rovnako vyplýva, že komisia pre verejné obstarávanie CCI de l'Indre na zasadnutí 8. decembra 1995 rozhodla uzavrieť predmetnú verejnú zmluvu so spoločnosťou DDB-Needham, pričom uviedla, že táto ponuka sa musela vybrať prednostne pred ešte jednou prípustnou ponukou, a to z dôvodu zaujímavého obsahu projektu a nižších nákladoch, ktoré táto spoločnosť ponúkala.

17 V tejto správe sa však tvrdilo, že zmluva uzavretá medzi CCI de l'Indre a spoločnosťou DDB-Needham neobsahuje dátum podpisu, a ďalej, že súhrnnú správu týkajúcu sa projektu CCI de l'Indre adresovala 27. septembra 1995 prefektovi departementu Indre, pričom uviedla, že „[CCI] si vybrala agentúru DDB-Needham".

18 V závere tejto správy tak bolo uvedené, že „na základe týchto skutočností sa možno domnievať, že cieľom následného verejného obstarávania bola len formálna úprava právnej situácie, ktorá už existovala na základe (nedatovanej) zmluvy". Keďže tieto rozpory v dátume *de facto* znamenajú, že išlo o nezrovnalosť, v tej istej správe sa uvádzalo, že dodržanie pravidiel o uzatváraní verejných zmlúv, najmä uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*, mohlo viesť k ponuke za nižšiu cenu. V dôsledku toho sa autori tejto správy domnievali, že táto možnosť odôvodňovala žiadosť o vrátenie celej dotácie EFRR.

19 Rozhodnutím z 23. januára 2002 prefekt departementu Indre oznámil CCI de l'Indre, že vzhľadom na nedodržanie pravidiel verejného obstarávania pri výbere poskytovateľa služieb povereného uskutočnením operácie „Objectif Entreprises" je potrebné vrátiť dotácie, a najmä tie, ktoré boli získané z EFRR.

20 CCI de l'Indre podala námietku proti výkonu platobných výmerov vydaných prefektom departementu Indre, ktoré zodpovedajú požadovaným sumám. Táto námietka bola zamietnutá implicitným rozhodnutím hlavného účtovníka departementu.

21 CCI de l'Indre tak podala na Tribunal administratif de Limoges (Správny súd v Limoges) žaloby smerujúce najmä k zrušeniu rozhodnutia prefekta departementu Indre z 23. januára 2002, ktoré uvedený súd zamietol rozsudkami z 3. júna 2004.

22 Cour administrative d'appel de Bordeaux (Správny odvolací súd v Bordeaux) na základe odvolania, ktoré podala CCI de l'Indre, zrušil rozsudkom z 12. júna 2007 uvedené rozsudky, ako aj najmä rozhodnutie prefekta departementu Indre z 23. januára 2002 a platobné výmery vydané týmto prefektom. V uvedenej súvislosti tento súd zastával názor, že oddelenia prefektúry boli listom, ktorý im CCI de l'Indre zaslala 27. septembra 1995, informované o tom, že CCI de l'Indre sa rozhodla využiť služby spoločnosti DDB-Needham. Tieto oddelenia tak boli informované o tomto výbere pred vyhlásením verejného obstarávania, keďže komisia pre verejné obstarávanie, ktorá navrhovala prijať žiadosť o účasť tejto spoločnosti, zasadala 8. decembra 1995 a ďalej verejná zmluva bola podpísaná 29. mája 1996 za prítomnosti uvedeného prefekta.

23 Aj keď Cour administrative d'appel de Bordeaux konštatoval, že CCI de l'Indre porušila pravidlá verejného obstarávania, ktoré sa na ňu vzťahovali pri uzatváraní tejto verejnej zmluvy, ktorá navyše nebola uverejnená v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*, zastával však názor, že dohoda uzavretá medzi prefektom departementu Indre a CCI de l'Indre o poskytnutí dotácie EFRR nijako neodkazuje na uzavretie verejnej zmluvy, že táto dohoda neupravuje predloženie všetkých dokumentov umožňujúcich kontrolovať dodržiavanie pravidiel verejného obstarávania a napokon, že cieľom alebo následkom článku 4 nariadenia č. 2988/95 nie je umožniť vnútroštátnym orgánom zrušiť pomoc financovanú z fondov Spoločenstva v iných než vnútroštátnym právom stanovených prípadoch.

24 Cour administrative d'appel de Bordeaux tak dospel k záveru, že nijaké z ustanovení, na ktoré sa odvoláva žalovaný správny orgán, ani nijaké z ustanovení dohody z 20. decembra 1996 o dotácii EFRR, neupravuje, že poskytnutie tejto dotácie podlieha podmienke, že verejné zmluvy, ktoré CCI de l'Indre môže prípadne uzavrieť na uskutočnenie tejto operácie, dodržiavajú pravidlá verejného obstarávania. Ďalej tejto súd zastával názor, že keďže štátne orgány boli informované o výbere spoločnosti DDB-Needham od 27. septembra 1995, v prejednávanom prípade pred vyhlásením verejného obstarávania, neskôr poskytnuté dotácie nemožno považovať za dotácie, ktoré implicitne podliehali dodržaniu takejto podmienky.

25 Návrhom doručeným 16. augusta 2007 na Conseil d'État podal Ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et de l'Immigration kasačný opravný prostriedok proti rozsudku z 12. júna 2007, ktorý vydal Cour administrative d'appel de Bordeaux.

26 Za týchto okolností Conseil d'État rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Pokiaľ ide o existenciu právneho základu, z ktorého by vyplývala povinnosť vymáhať späť pomoc vyplatenú CCI:

Existuje v prípade, že verejný obstarávateľ, ktorý je príjemcom dotácií z prostriedkov EFRR, nedodrží jedno alebo viaceré pravidlá verejného obstarávania vzťahujúce sa na uskutočňovanie dotovanej činnosti, pričom nie je spochybnená oprávnenosť financovania tejto činnosti z daného fondu ani jej uskutočnenie, v právnych predpisoch Spoločenstva, predovšetkým v nariadení… (EHS) č. 2052/88… a v nariadení… (EHS) č. 4253/88…, ustanovenie, ktoré by zakladalo povinnosť vymáhať

dotácie späť? Ak áno, vzťahuje sa takáto povinnosť na všetky alebo len na niektoré porušenia pravidiel verejného obstarávania? Ak len na niektoré, na ktoré?

2. V prípade aspoň sčasti kladnej odpovede na prvú otázku, pokiaľ ide o spôsob spätného vymáhania neoprávnene vyplatenej pomoci:

a) Ak verejný obstarávateľ, ktorý je príjemcom pomoci z prostriedkov EFRR, nedodrží jedno alebo viaceré pravidlá verejného obstarávania vzťahujúce sa na výber poskytovateľa služieb povereného uskutočnením dotovanej činnosti, predstavuje to nezrovnalosť v zmysle nariadenia č. 2988/95? Môže mať na kvalifikáciu nezrovnalosti v zmysle nariadenia č. 2988/95 vplyv okolnosť, že príslušný vnútroštátny orgán nemohol v čase, keď rozhodol o poskytnutí pomoci požadovanej z prostriedkov EFRR, nevedieť, že prijímajúci subjekt porušil pravidlá verejného obstarávania, keďže ešte pred poskytnutím pomoci vybral poskytovateľa služieb povereného uskutočnením činnosti financovanej z tejto pomoci?

b) V prípade kladnej odpovede na… otázku 2 a) a vzhľadom na to, že – ako Súdny dvor rozhodol [v rozsudku z 29. januára 2009, Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb a i. (C-278/07 až C-280/07, Zb. s. I-457)] – premlčacia lehota v zmysle článku 3 nariadenia č. 2988/95 sa vzťahuje na správne opatrenia, napríklad na vymáhanie pomoci neoprávnene získanej subjektom v dôsledku nezrovnalostí, ktorých sa tento subjekt dopustil:

— je potrebné stanoviť ako začiatok plynutia premlčacej doby dátum vyplatenia pomoci príjemcovi alebo dátum, ku ktorému príjemca použil získa-

nú dotáciu na odmenu pre poskytovateľa, pri výbere ktorého sa nedodržalo jedno alebo viaceré pravidlá verejného obstarávania?

— má sa táto doba považovať za prerušenú tým, že príslušný vnútroštátny orgán predložil príjemcovi dotácie správu o kontrole, ktorá konštatuje nedodržanie pravidiel verejného obstarávania, a vnútroštátnemu orgánu odporúča, aby v dôsledku toho prikročil k vymáhaniu vyplatených súm?

— ak členský štát využije možnosť uplatniť dlhšiu premlčaciu dobu, ktorá mu vyplýva z článku 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95, najmä v prípade, keď sa vo Francúzsku v čase skutkových okolností vo veci samej uplatňuje všeobecná lehota stanovená v článku 2262 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ‚všetky úkony, tak vecnej, ako aj osobnej povahy sa premlčujú po uplynutí tridsiatich rokov…', má sa zlučiteľnosť takejto premlčacej doby s právom Spoločenstva, predovšetkým so zásadou proporcionality, posudzovať z hľadiska maximálnej premlčacej doby vyplývajúcej z vnútroštátneho právneho predpisu slúžiaceho vnútroštátnemu správnemu orgánu ako právny základ na vymáhanie vyplatenej pomoci alebo z hľadiska lehoty, ktorá bola v danom prípade reálne uplatnená?

c) V prípade zápornej odpovede na otázku 2 písm. a) bránia finančné záujmy Spoločenstva tomu, aby pri vyplatení takej pomoci, ako je predmetná pomoc v konaní vo veci samej, súd uplatnil vnútroštátne predpisy týkajúce sa zrušenia rozhodnutí zakladajúcich práva, podľa ktorých môže správny orgán – okrem prípadov neexistencie, podvodného nadobudnutia a žiadosti samotného príjemcu – zrušiť nezákonné individuálne rozhodnutie zakladajúce práva len v lehote štyroch mesiacov od jeho prijatia, pričom však individuálne správne rozhodnutie, hlavne ak sa týka vyplatenia pomoci, môže obsahovať rozväzovacie podmienky, ktorých splnenie umožňuje okamžité odňatie danej

pomoci – v súvislosti s čím Conseil d'État rozhodla, že tento vnútroštátny predpis sa má vykladať tak, že príjemca neoprávnene poskytnutej pomoci na základe právneho predpisu EÚ sa naň môže odvolávať, len ak konal v dobrej viere?"

**O prejudiciálnych otázkach**

*O prvej otázke*

27 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či za takých okolností, o aké ide v konaní vo veci samej, článok 23 ods. 1 tretia zarážka nariadenia č. 4253/88 v spojení s článkom 7 ods. 1 nariadenia č. 2052/88 predstavuje právny základ, ktorý vnútroštátnym orgánom umožňuje vymáhať od príjemcu späť celú dotáciu poskytnutú z EFRR z dôvodu, že tento príjemca ako „verejný obstarávateľ" v zmysle smernice 92/50 nedodržal požiadavky podľa tejto smernice, pokiaľ ide o uzavretie verejnej zmluvy na poskytnutie služieb, ktorej predmetom bolo uskutočnenie operácie, na základe ktorej bola tomuto príjemcovi táto dotácia poskytnutá.

28 Treba uviesť, že vo veci samej je nesporné, že CCI de l'Indre bola verejným obstarávateľom, že výška predmetnej verejnej zmluvy na poskytnutie služieb prekračovala prahovú hodnotu 200 000 eur stanovenú v článku 7 smernice 92/50 a že pri uzavretí tejto verejnej zmluvy CCI de l'Indre nedodržala pravidlá uzatvárania tohto typu ve-

rejných zmlúv stanovené v smernici 92/50, a to najmä tým, že si už pred uverejnením oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania vybrala svojho zmluvného partnera a že toto oznámenie nebolo okrem toho uverejnené v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

29 V tejto súvislosti je podľa článku 7 ods. 1 nariadenia č. 2052/88 financovanie projektu Spoločenstvom podmienené dodržiavaním postupov „pri uzatváraní verejných zmlúv na poskytnutie služieb" v zmysle smernice 92/50 zo strany príjemcu, pokiaľ takýto príjemca je „verejným obstarávateľom" v zmysle tejto smernice a že verejná zmluva, prostredníctvom ktorej tento príjemca zamýšľa uskutočniť uvedený projekt, prekračuje prahovú hodnotu stanovenú v článku 7 smernice 92/50 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. januára 1998, Mannesmann Anlagenbau Austria a i., C-44/96, Zb. s. I-73, body 48 a 49).

30 Podľa článku 23 ods. 1 nariadenia č. 4253/88 členské štáty prijmú na zabezpečenie úspechu činností vykonávaných verejnými alebo súkromnými subjektmi nevyhnutné opatrenia pri uskutočňovaní uvedených činností na pravidelnú kontrolu správneho vykonávania činností Európskou úniou, predchádzanie a zisťovanie nezrovnalostí, ako aj na vymáhanie súm stratených v nadväznosti na zneužitie alebo nedbanlivosť (pozri rozsudok z 13. marca 2008, Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening a i., C-383/06 až C-385/06, Zb. s. I-1561, bod 37).

31 Keďže z článku 7 ods. 1 nariadenia č. 2052/88 výslovne vyplýva, že činnosti financované z rozpočtu Únie musia byť uskutočnené v plnom súlade so smernicami o verejnom obstarávaní, porušenie pravidiel stanovených v smernici 92/50 príjemcom dotácie Únie ako verejným obstarávateľom na účely uskutočnenia operácie, ktorá je predmetom tejto dotácie, predstavuje takú nezrovnalosť, ktorá je uvedená v článku 23 ods. 1 nariadenia č. 4253/88, a konanie tohto príjemcu sa musí v zmysle tohto ustanovenia kvalifikovať buď ako „zneužitie", alebo prípadne „nedbanlivosť".

32 Podľa článku 23 ods. 1 prvého pododseku nariadenia č. 4253/88 v spojení s článkom 7 ods. 1 nariadenia č. 2052/88, pokiaľ skúmanie činnosti financovanej z EFRR odhalí porušenie podmienok stanovených na uskutočnenie tejto činnosti, v prejednávanom prípade podmienky spojenej s dodržiavaním právnej úpravy Únie o verejnom obstarávaní v prípade, ak príjemca finančných prostriedkov je verejným obstarávateľom, členský štát, ktorý poskytol finančnú pomoc z EFRR, môže na to, aby predchádzal nezrovnalostiam a riešil ich, zrušiť uvedenú pomoc a požiadať tohto príjemcu o vrátenie uvedených finančných prostriedkov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. januára 2004, COPPI, C-271/01, Zb. s. I-1029, bod 48).

33 V tejto súvislosti nariadenie č. 4253/88 predstavuje relevantný právny základ na účely vymáhania, a nie nariadenie č. 2988/9, ktoré len upravuje všeobecné pravidlá týkajúce sa kontrol a sankcií s cieľom ochrany finančných záujmov Únie. Toto vymáhanie sa musí uskutočniť práve na základe uvedeného článku 23 ods. 1 (pozri rozsudok Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening a i., už citovaný, bod 39).

34 Treba však pripomenúť, že akýkoľvek výkon voľnej úvahy predmetného členského štátu, pokiaľ ide o možnosť požadovať či nepožadovať vrátenie neoprávnene alebo protiprávne vyplatených prostriedkov Spoločenstva, je nezlučiteľný s povinnosťou, ktorú článok 23 ods. 1 prvý pododsek nariadenia č. 4253/88 ukladá správnym orgánom, aby vymáhali neoprávnene alebo protiprávne vyplatené prostriedky (pozri rozsudok Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening a i., už citovaný, bod 38).

35 Z toho vyplýva, že článok 23 ods. 1 nariadenia č. 4253/88 ukladá členským štátom povinnosť vymáhať prostriedky stratené v nadväznosti na zneužitie alebo nedbanlivosť, a to bez potreby úpravy zverenia tejto právomoci v rámci vnútroštátneho práva (pozri rozsudok Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening a i., už citovaný, bod 40).

36 V súvislosti s týmto aspektom treba poznamenať, ako to urobila francúzska vláda, že z dôvodu takejto nezrovnalosti neoprávnene získané prostriedky možno považovať za prostriedky „stratené v nadväznosti na zneužitie alebo nedbanlivosť" tohto príjemcu v zmysle tohto ustanovenia. Článok 23 ods. 1 nariadenia č. 4253/88 odkazujúc totiž na povinnosť vymáhať „prostriedky stratené v nadväznosti na zneužitie alebo nedbanlivosť" následne spresňuje, že s výnimkou prípadu, keď členský štát a/alebo sprostredkovateľ a/alebo investor predložia dôkaz, že nie sú zodpovední za zneužitie alebo nedbanlivosť, je za vrátenie „neoprávnene vyplatených súm" subsidiárne zodpovedný členský štát. Toto ustanovenie tak stavia oba tieto pojmy na rovnakú úroveň.

37 V konaní vo veci samej vzniká tiež otázka, či v prípade, ak príjemca dotácie ako verejný obstarávateľ porušil v rámci uskutočňovania činnosti pravidlá uplatňované na verejné obstarávanie, môže vnútroštátny orgán na základe článku 23 ods. 1 tretej zarážky nariadenia č. 4253/88 požiadať o vrátenie celej uvedenej dotácie, aj keď už došlo k uskutočneniu činnosti, ktorá bola čiastočne financovaná z EFRR.

38 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že porušenie povinností, ktorých dodržiavanie má zásadný význam pre riadne fungovanie systému Spoločenstva, ako sú povinnosti vyplývajúce zo smernice 92/50, pokiaľ ide o uskutočnenie činností financovaných z EFRR, môže byť sankcionované stratou práva priznaného právnou úpravou Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 12. októbra 1995, Cereol Italia, C-104/94, Zb. s. I-2983, bod 24; z 24. januára 2002, Conserve Italia/Komisia, C-500/99 P, Zb. s. I-867, body 100 až 102, ako aj uznesenie zo 16. decembra 2004, APOL a AIPO/Komisia, C-222/03 P, bod 53).

39 Ďalej vymáhanie súm stratených v nadväznosti na zneužitie alebo nedbanlivosť sa nemôže uplatniť výlučne v prípadoch, keď činnosť financovaná štrukturálnymi fondmi sa neuskutočnila vôbec alebo len sčasti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. januára 2006, Comunità montana della Valnerina/Komisia, C-240/03 P, Zb. s. I-731, bod 77).

40 Aj keď síce nie je vylúčené, ako zdôrazňuje Komisia, že podľa zásady proporcionality vedie zistenie menej závažnej nezrovnalosti len k čiastočnému vráteniu vyplatených prostriedkov, treba však uviesť, že v každom prípade, pokiaľ sa v rámci činnosti financovanej z EFRR zistí, že príjemca porušil jednu zo základných povinností stanovených v smernici 92/50, akou je skutočnosť, že sa rozhodol uzavrieť verejnú zmluvu na poskytovanie služieb pred začatím postupu verejného obstarávania a neuverejnením okrem iného oznámenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*, možnosť, že takáto nezrovnalosť bude sankcionovaná úplným zrušením pomoci, je jedinou možnosťou, ktorou možno vyvolať odradzujúci účinok potrebný na účely riadnej správy štrukturálnych fondov (pozri analogicky rozsudok Conserve Italia/Komisia, už citovaný, bod 101).

41 Vzhľadom na predchádzajúce treba na prvú otázku odpovedať tak, že za takých okolností, o aké ide v konaní vo veci samej, článok 23 ods. 1 tretia zarážka nariadenia č. 4253/88 v spojení s článkom 7 ods. 1 nariadenia č. 2052/88 predstavuje právny základ, ktorý vnútroštátnym orgánom umožňuje, a to bez potreby úpravy zverenia tejto právomoci v rámci vnútroštátneho práva, vymáhať od príjemcu späť celú dotáciu poskytnutú z EFRR z dôvodu, že tento príjemca ako „verejný obstarávateľ“ v zmysle smernice 92/50 nedodržal požiadavky podľa tejto smernice, pokiaľ ide o uzavretie verejnej zmluvy na poskytnutie služieb, ktorej predmetom bolo uskutočnenie operácie, na základe ktorej bola tomuto príjemcovi táto dotácia poskytnutá.

*O druhej otázke písm. a)*

42 Svojou druhou otázkou písm. a) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či skutočnosť, že verejný obstarávateľ, ktorý je príjemcom dotácie EFRR, nedodrží pri uzavretí verejnej zmluvy, ktorej predmetom je uskutočnenie dotovanej činnosti, pravidlá verej-

ného obstarávania stanovené v smernici 92/50, predstavuje „nezrovnalosť" v zmysle článku 1 nariadenia č. 2988/95, a v prípade kladnej odpovede, či na takúto kvalifikáciu má vplyv okolnosť, že príslušný vnútroštátny orgán nemohol pri poskytovaní tejto subvencie nevedieť, že príjemca sa už rozhodol, ktorého poskytovateľa poverí uskutočnením dotovanej činnosti.

43 Podľa článku 1 nariadenia č. 2988/95 „nezrovnalosť" je akékoľvek porušenie ustanovenia práva Únie vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu spoločenstiev alebo rozpočtov nimi spravovaných buď zmenšením, alebo stratou výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vyberaných priamo v mene Únie alebo neoprávnenou výdajovou položkou.

44 Pojem „nezrovnalosť" v zmysle nariadenia č. 2988/95 sa týka porušenia ustanovenia práva Únie, ktoré vyplýva z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, takže pravidlo týkajúce sa premlčacej doby stanovené v článku 3 ods. 1 prvom pododseku uvedeného nariadenia sa nepoužije na stíhanie nezrovnalostí, ktoré vznikli v dôsledku pochybení vnútroštátnych orgánov poskytujúcich finančné zvýhodnenie v mene a na účet Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. januára 2009, Bayerische Hypotheken- und Vereinsbank, C-281/07, Zb. s. I-91, body 20 až 22).

45 Za takých okolností, o aké ide v konaní vo veci samej, možno CCI de l'Indre ako príjemcu dotácie z rozpočtu Únie, a to bez ohľadu na jej postavenie právnickej osoby verejného práva, považovať na účely uplatnenia nariadenia č. 2988/95 za hospodársky subjekt, ktorému je vytýkané porušenie ustanovenia práva Únie. V tejto súvislosti je však nesporné, že vytýkané porušenie pravidiel verejného obstarávania stanovených v smernici 92/50 vyplýva z konania CCI de l'Indre a nie z konania orgánu, ktorý mu poskytol dotáciu EFRR v mene a na účet Únie.

46 Keďže, ako vyplýva najmä z článku 7 ods. 1 nariadenia č. 2052/88, štrukturálne fondy nemôžu slúžiť na financovanie činností vykonávaných v rozpore so smernicou 92/50, porušenie pravidiel uzatvárania verejných zmlúv na poskytovanie služieb príjemcom dotácie EFRR ako verejným obstarávateľom na účely uskutočnenia dotovanej činnosti vedie k neoprávnenej výdajovej položke, a poškodzuje tak rozpočet Únie.

47 Treba totiž zdôrazniť, že aj nezrovnalosti, ktoré nemajú presný finančný dosah, môžu vážne poškodiť finančné záujmy Únie (pozri rozsudok z 15. septembra 2005, Írsko/Komisia, C-199/03, Zb. s. I-8027, bod 31).

48 Pokiaľ ide o okolnosť, že príslušné orgány boli informované príjemcom dotácie o výbere zmluvného partnera pred začatím postupu verejného obstarávania smerujúceho k uzavretiu predmetnej verejnej zmluvy, tá je sama osebe bez vplyvu na kvalifikáciu „nezrovnalosti“ v zmysle článku 1 druhého odseku nariadenia č. 2988/95 (pozri analogicky rozsudok zo 16. marca 2006, Emsland-Stärke, C-94/05, Zb. s. I-2619, bod 62).

49 Vzhľadom na predchádzajúce treba na druhú otázku písm. a) odpovedať tak, že skutočnosť, že verejný obstarávateľ, ktorý je príjemcom dotácie EFRR, nedodrží pri uzavretí verejnej zmluvy, ktorej predmetom je uskutočnenie dotovanej činnosti, pravidlá verejného obstarávania podľa smernice 92/50, predstavuje „nezrovnalosť“ v zmysle článku 1 nariadenia č. 2988/95, aj keď príslušný vnútroštátny orgán nemohol pri poskytnutí tejto dotácie nevedieť, že príjemca sa už rozhodol, ktorého poskytovateľa poverí uskutočnením dotovanej činnosti.

*O druhej otázke písm. b) prvej a druhej zarážke*

50 Svojou druhou otázkou písm. b) prvou a druhou zarážkou chce vnútroštátny súd v podstate zistiť, od ktorého okamihu za okolností, keď príjemca dotácie EFRR ako verejný obstarávateľ nedodržal pri uzavretí verejnej zmluvy, ktorej predmetom je uskutočnenie dotovanej činnosti, pravidlá verejného obstarávania podľa smernice 92/50, začína plynúť štvorročná premlčacia doba stanovená v článku 3 ods. 1 prvom pododseku nariadenia č. 2988/95 a či sa takáto premlčacia doba preruší v zmysle uvedeného článku 3 ods. 1 tretieho pododseku tým, že sa príjemcovi dotácie predloží správa o kontrole, ktorá konštatuje nedodržanie pravidiel verejného obstarávania, a vnútroštátnemu orgánu odporúča, aby v dôsledku toho prikročil k vymáhaniu vyplatených súm.

51 Treba pripomenúť, že článok 1 ods. 1 nariadenia č. 2988/95 zavádza „všeobecnú úpravu týkajúcu sa jednotných kontrol a správnych opatrení a sankcií, ktoré sa týkajú protiprávneho konania s ohľadom na právo spoločenstva", a to, ako vyplýva z tretieho odôvodnenia tohto nariadenia, s cieľom „brániť sa vo všetkých oblastiach činom, ktoré poškodzujú finančné záujmy spoločenstiev".

52 Prijatím nariadenia č. 2988/95 a osobitne článku 3 ods. 1 prvého pododseku tohto nariadenia však normotvorca Únie zamýšľal vytvoriť jednotné pravidlo premlčania uplatniteľné v danej oblasti, prostredníctvom ktorého mienil jednak určiť minimálnu dobu uplatňovanú vo všetkých členských štátoch a jednak vzdať sa možnosti vymáhať sumy neoprávnene vyplatené z rozpočtu Únie po uplynutí štyroch rokov od okamihu, keď došlo k nezrovnalosti týkajúcej sa sporných platieb (rozsudky z 22. decembra 2010, Corman, C-131/10, Zb. s. I-14199, bod 39, ako aj z 5. mája 2011, Ze Fu Fleischhandel a Vion Trading, C-201/10 a C-202/10, Zb. s. I-3545, bod 24).

53 Toto pravidlo premlčania sa uplatňuje na nezrovnalosti uvedené v článku 4 uvedeného nariadenia, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie (pozri rozsudok z 24. júna 2004, Handlbauer, C-278/02, Zb. s. I-6171, bod 34, ako aj Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb a i., už citovaný, bod 22).

54 V konaní vo veci samej a vzhľadom na jej okolnosti sa vnútroštátny súd pýta, či za začiatok plynutia premlčacej doby treba stanoviť dátum vyplatenia pomoci jej príjemcovi alebo dátum, ku ktorému tento príjemca použil túto dotáciu na odmenu pre poskytovateľa, pri výbere ktorého sa nedodržali pravidlá uzatvárania verejných zmlúv na poskytovanie služieb podľa smernice 92/50.

55 Keďže prostriedky z rozpočtu Únie nemôžu byť použité na činnosti uskutočnené v rozpore s ustanoveniami smernice 92/50, treba v tejto súvislosti zastávať názor, že za takých okolností, o aké ide v konaní veci samej, sa prostriedky poskytnuté príjemcovi stanú neoprávnené v okamihu, keď dôjde k porušeniu týchto ustanovení týmto príjemcom.

56 Pokiaľ ide o takéto porušenie pravidiel verejného obstarávania podľa smernice 92/50, ktorá bola prijatá s cieľom odstránenia obmedzení voľného poskytovania služieb, a teda má za cieľ chrániť záujmy hospodárskych subjektov usadených v jednom členskom štáte, ktorí by chceli ponúknuť svoje služby obstarávateľom usadeným v inom členskom štáte (pozri najmä rozsudok z 18. októbra 2001, SIAC Construction, C-19/00, Zb. s. I-7725, bod 32), treba pripomenúť, že zásah do slobody voľného poskytovania služieb spôsobený porušením ustanovení smernice 92/50 pretrváva počas celého obdobia vykonávania zmlúv uzavretých v rozpore s touto smernicou (pozri rozsudky z 10. apríla 2003, Komisia/Nemecko, C-20/01 a C-28/01, Zb. s. I-3609, bod 36, ako aj z 18. júla 2007, Komisia/Nemecko, C-503/04, Zb. s. I-6153, bod 29).

57 Aj keď je síce pravda, že niektoré ustanovenia smerníc o verejnom obstarávaní umožňujú členským štátom zachovať účinky zmlúv uzavretých v rozpore s týmito smernicami a chránia tak legitímnu dôveru zmluvných strán, nemôžu však bez toho, aby oslabili pôsobnosť ustanovení Zmluvy o fungovaní EÚ vytvárajúcich vnútorný trh, mať za následok to, že na konanie verejného obstarávateľa voči rozpočtu Únie sa bude hľadieť tak, že je v súlade s právom Únie po uzavretí takýchto zmlúv (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. apríla 2003, Komisia/Nemecko, už citovaný, bod 39, a z 18. júla 2007, Komisia/Nemecko, už citovaný, bod 33).

58 Z toho vyplýva, že za takých okolností, o aké ide v konaní vo veci samej, porušenie pravidiel stanovených v smernici 92/50 príjemcom dotácie EFRR na účely uskutočnenia dotovanej činnosti, ktorej porušenie má za následok neoprávnenú výdajovú položku a poškoduje tak rozpočet Únie, trvá počas celej doby plnenia zmluvy, ktorá bola medzi poskytovateľom a príjemcom tejto dotácie uzavretá protiprávne, takže takúto nezrovnalosť treba považovať za „pokračujúcu nezrovnalosť" v zmysle článku 3 ods. 1 druhého pododseku nariadenia č. 2988/95.

59 V súlade s týmto ustanovením premlčacia doba uplatňovaná na vymáhanie dotácie, ktorá bola príjemcovi neoprávnene vyplatená, začína plynúť odo dňa, keď nezrovnalosť skončila. V dôsledku toho za takých okolností, o aké ide v konaní vo veci samej, pokiaľ zmluva na uskutočnenie činnosti dotovanej z EFRR nebola ukončená, ale došlo k jej plneniu, štvorročná premlčacia doba stanovená v článku 3 ods. 1 prvom pododseku nariadenia č. 2988/95 začína plynúť odo dňa ukončenia plnenia protiprávne uzavretej verejnej zmluvy.

60 Pokiaľ ide o to, či predloženie správy o kontrole, ktorá konštatuje porušenie pravidiel verejného obstarávania predstavuje úkon vyšetrovania alebo právneho konania týkajúceho sa nezrovnalosti takej povahy, aby prerušil premlčaciu dobu podľa článku 3

ods. 1 tretej zarážky nariadenia č. 2988/95, treba pripomenúť, že premlčacia lehota spĺňa všeobecne funkciu zabezpečenia právnej istoty a že takáto funkcia nie je úplne splnená, ak premlčacia doba uvedená v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 2988/95 môže byť prerušená akýmkoľvek úkonom kontroly všeobecnej povahy zo strany vnútroštátneho orgánu bez súvislosti s podozrením na nezrovnalosti týkajúce sa dostatočne presne vymedzených činností (pozri rozsudok Handlbauer, už citovaný, bod 40).

61 Pokiaľ však vnútroštátne orgány vyzývajúce osobu na predloženie ďalších informácií týkajúcich sa tejto transakcie odovzdajú tejto osobe správu konštatujúcu nezrovnalosť, ku ktorej prispela v súvislosti s touto transakciou, a uložia jej sankciu v súvislosti s uvedenou transakciou, prijmú tým akty, ktoré sú dostatočne presné a týkajú sa vyšetrovania alebo právneho konania v súvislosti s nezrovnalosťou v zmysle článku 3 ods. 1 tretieho pododseku nariadenia č. 2988/95 (rozsudok z 28. októbra 2010, SGS Belgium a i., C-367/09, Zb. s. I-10761, bod 69).

62 Vzhľadom na predchádzajúce treba na druhú otázku písm. b) v prvej a druhej zarážke odpovedať tak, že za takých okolností, o aké ide v konaní vo veci samej, keď príjemca dotácie EFRR ako verejný obstarávateľ nedodržal pri uzavretí verejnej zmluvy na poskytnutie služieb, ktorej predmetom bolo uskutočnenie dotovanej činnosti, pravidlá verejného obstarávania podľa smernice 92/50:

— sa predmetná nezrovnalosť má považovať za „pokračujúcu nezrovnalosť“ v zmysle článku 3 ods. 1 druhého pododseku nariadenia č. 2988/95 a v dôsledku toho štvorročná premlčacia doba stanovená v tomto ustanovení na účely vymáhania dotácie, ktorá bola tomuto príjemcovi neoprávnene vyplatená, začína plynúť odo dňa ukončenia plnenia protiprávne uzavretej verejnej zmluvy,

— predloženie správy o kontrole príjemcovi dotácie, ktorá konštatuje nedodržanie pravidiel verejného obstarávania a vnútroštátnemu orgánu odporúča, aby v dôsledku toho prikročil k vymáhaniu vyplatených súm, predstavuje dostatočne presný akt týkajúci sa vyšetrovania alebo právneho konania v súvislosti s „nezrovnalosťou" v zmysle článku 3 ods. 1 tretieho pododseku nariadenia č. 2988/95.

*O druhej otázke písm. b) tretej zarážke*

63 Svojou druhou otázkou písm. b) treťou zarážkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či vzhľadom na zásadu proporcionality môže členský štát uplatniť tridsaťročnú premlčaciu dobu na vymáhanie výhody, ktorá bola z rozpočtu Únie neoprávnene vyplatená, ako dlhšiu premlčaciu dobu v zmysle článku 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95.

64 V rámci možnosti stanovenej v tomto ustanovení si členské štáty ponechávajú širokú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o stanovenie dlhších premlčacích dôb, ktoré zamýšľajú uplatňovať v prípade nezrovnalostí poškodzujúcich finančné záujmy Únie (rozsudok Corman, už citovaný, bod 54).

65 So zreteľom na cieľ ochrany finančných záujmov Únie, pre ktorý normotvorca Únie považuje štvorročnú, či dokonca trojročnú premlčaciu dobu za dobu, ktorá je už sama osebe dostatočná na to, aby sa vnútroštátnym orgánom umožnilo stíhať nezrovnalosť poškodzujúcu finančné záujmy a dosiahnuť prijatie opatrenia, ako je vrátenie neoprávnene získanej výhody, sa zdá, že poskytnúť uvedeným orgánom tridsaťročnú premlčaciu dobu ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na správu s náležitou starostlivosťou (pozri rozsudok Ze Fu Fleischhandela a Vion Trading, už citovaný, bod 43).

66 Na druhú otázku písm. b) tretiu zarážku treba teda odpovedať tak, že zásada proporcionality bráni, aby sa v prípade, keď členské štáty využívajú možnosť, ktorú im ponúka článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95, uplatňovala tridsaťročná premlčacia doba na vymáhanie výhody, ktorá bola z rozpočtu Únie poskytnutá neoprávnene.

*O druhej otázke písm. c)*

67 Táto otázka bola položená len pre prípad zápornej odpovede na druhú otázku písm. a).

68 Vzhľadom na odpoveď poskytnutú na túto poslednú otázku netreba na druhú otázku písm. c) položenú vnútroštátnym súdom odpovedať.

**O trovách**

69 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Za takých okolností, o aké ide v konaní vo veci samej, článok 23 ods. 1 tretia zarážka nariadenia Rady (EHS) č. 4253/88 z 19. decembra 1988, ktorým sa vykonáva nariadenie (EHS) č. 2052/88 v súvislosti s koordináciou činností rozličných štrukturálnych fondov navzájom a s operáciami Európskej investičnej banky a inými existujúcimi finančnými nástrojmi [*neoficiálny preklad*], zmeneného a doplneného nariadením Rady (EHS) č. 2082/93 z 20. júla 1993 v spojení s článkom 7 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 2052/88 z 24. júna 1988 o úlohách štrukturálnych fondov a ich účinnosti, o vzájomnej koordinácii ich aktivít a koordinácii s operáciami Európskej investičnej banky a ďalších existujúcich finančných nástrojov [*neoficiálny preklad*], zmeneného a doplneného nariadením Rady (EHS) č. 2081/93 z 20. júla 1993, predstavuje právny základ, ktorý vnútroštátnym orgánom umožňuje, a to bez potreby úpravy zverenia tejto právomoci v rámci vnútroštátneho práva, vymáhať od príjemcu späť celú dotáciu poskytnutú z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj (EFRR) z dôvodu, že tento príjemca ako „verejný obstarávateľ" v zmysle smernice Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 93/36/EHS zo 14. júna 1993, nedodržal požiadavky podľa tejto smernice, pokiaľ ide o uzavretie verejnej zmluvy na poskytnutie služieb, ktorej predmetom bolo uskutočnenie operácie, na základe ktorej bola tomuto príjemcovi táto dotácia poskytnutá.**

2. **Skutočnosť, že verejný obstarávateľ, ktorý je príjemcom dotácie EFRR, nedodrží pri uzavretí verejnej zmluvy, ktorej predmetom je uskutočnenie dotovanej činnosti, pravidlá verejného obstarávania podľa smernice 92/50, zmenenej a doplnenej smernicou 93/36, predstavuje „nezrovnalosť" v zmysle**

**článku 1 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev, aj keď príslušný vnútroštátny orgán nemohol pri poskytnutí tejto dotácie nevedieť, že príjemca sa už rozhodol, ktorého poskytovateľa poverí uskutočnením dotovanej činnosti.**

**3. Za takých okolností, o aké ide v konaní vo veci samej, keď príjemca dotácie EFRR ako verejný obstarávateľ nedodržal pri uzavretí verejnej zmluvy na poskytnutie služieb, ktorej predmetom bolo uskutočnenie dotovanej činnosti, pravidlá verejného obstarávania podľa smernice 92/50:**

**— sa predmetná nezrovnalosť má považovať za „pokračujúcu nezrovnalosť“ v zmysle článku 3 ods. 1 druhého pododseku nariadenia č. 2988/95 a v dôsledku toho štvorročná premlčacia doba stanovená v tomto ustanovení na účely vymáhania dotácie, ktorá bola tomuto príjemcovi neoprávnene vyplatená, začína plynúť odo dňa ukončenia plnenia protiprávne uzavretej verejnej zmluvy,**

**— predloženie správy o kontrole príjemcovi dotácie, ktorá konštatuje nedodržanie pravidiel verejného obstarávania a vnútroštátnemu orgánu odporúča, aby v dôsledku toho prikročil k vymáhaniu vyplatených súm, predstavuje dostatočne presný akt týkajúci sa vyšetrovania alebo právneho konania v súvislosti s „nezrovnalosťou“ v zmysle článku 3 ods. 1 tretieho pododseku nariadenia č. 2988/95.**

**4. Zásada proporcionality bráni, aby sa v prípade, keď členské štáty využívajú možnosť, ktorú im ponúka článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95, uplatňovala tridsaťročná premlčacia doba na vymáhanie výhody, ktorá bola z rozpočtu Únie poskytnutá neoprávnene.**

Podpisy